Hobéon
a kiwa company

Herbeoordeling

hbo-masteropleiding
MBA Familiebedrijven

Business School Notenboom

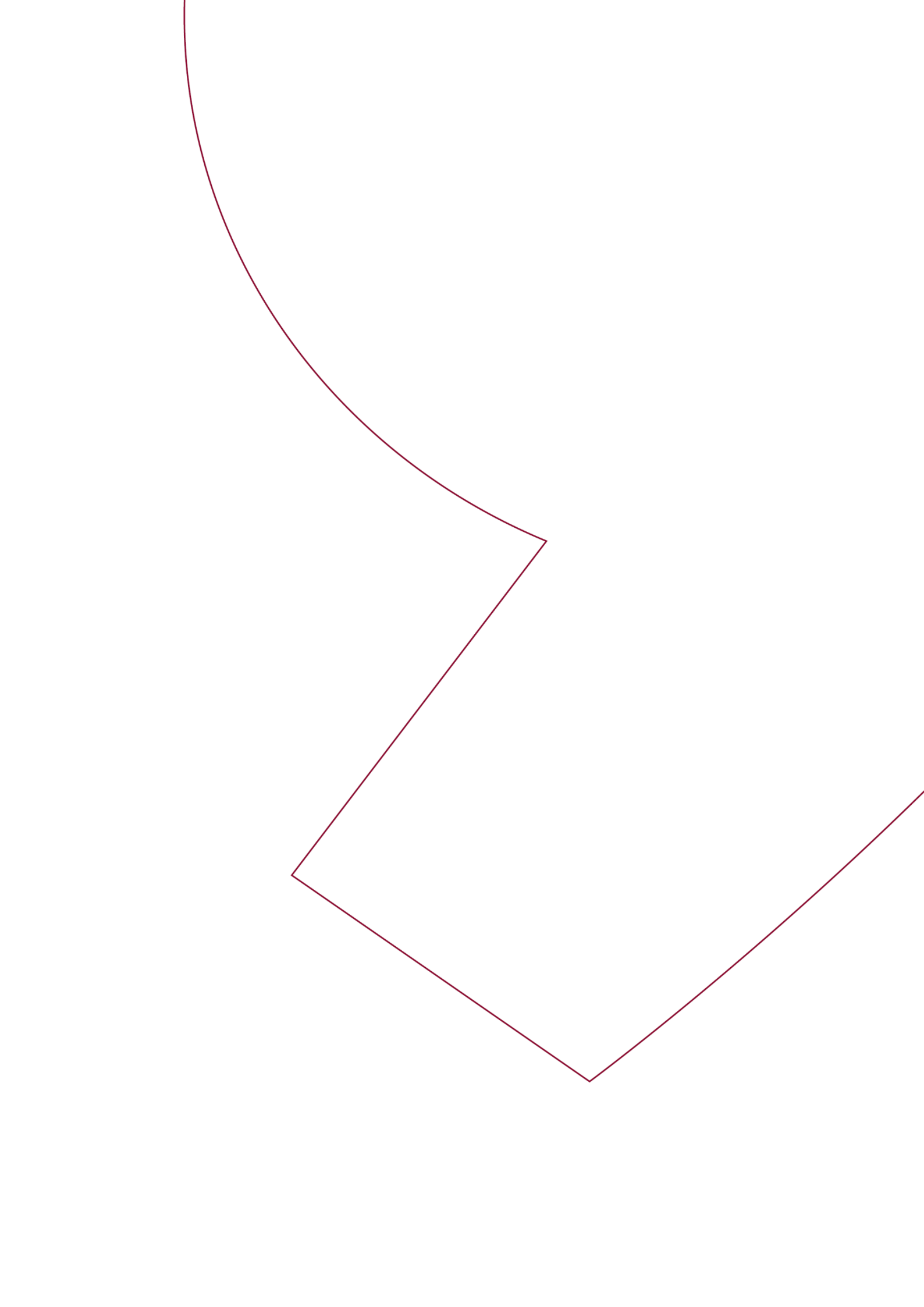

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeon.nl
info@hobeon.com

Herbeoordeling

hbo-masteropleiding
MBA Familiebedrijven

Business School Notenboom
duaal

Hobéon Certificering

Datum
27 mei 2026

Auditpanel:
Prof. dr. Roberto Flören
Dr. Judith van Helvert-Beugels
Robin Pereboom
Akash Hanoeman

Secretaris:
Drs. Ger Broers

INHOUDSOPGAVE

1.	**INLEIDING**	**1**
1.1.	Achtergrond	1
2.	**AUDITPANEL HERBEOORDELING**	**2**
2.1.	Bevindingen en oordelen auditpanel 2026	3
2.2.	Adviezen aan de opleiding	4
2.3.	Samenvatting en oordeel	4

1. INLEIDING

1.1. Achtergrond

Op 10 juni 2024 bezocht een auditpanel namens de Nederlands-Vlaamse Accreditatie-organisatie (NVAO) de hbo-masteropleiding MBA Familiebedrijven van Business Hogeschool Notenboom. Het panel beoordeelde de kwaliteit van deze opleiding aan de hand van een aantal standaarden binnen de kaders van de procedure Toets Nieuwe Opleiding (TNO). Het succesvol doorlopen van deze toets is een voorwaarde voor erkenning door de NVAO en daarmee voor het mogen afgeven van wettelijk beschermde diploma's.

Het NVAO-auditpanel bestond uit vier deskundigen: een voorzitter (tevens vakinhoudelijk expert), twee leden (één van de leden was tevens vakinhoudelijk expert) en een student. Tijdens het eerste bezoek op 10 juni 2024 stelde het panel vast dat er nog onvoldoende aanknopingspunten waren om tot een goed onderbouwd advies te komen. De opleiding kreeg vervolgens, conform de geldende procedure, de gelegenheid om aanvullende documentatie te leveren. Na bestudering hiervan bracht het NVAO-auditpanel op 4 februari 2025 een tweede bezoek aan de opleiding. Op basis daarvan kwam het auditpanel tot het oordeel 'Positief onder voorwaarden' over de kwaliteit van de opleiding. Standaard 3 ('Programma: inhoud') beoordeelde het auditpanel als: 'Voldoet ten dele'.

Het curriculum was volledig en voor alle modules inzichtelijk uitgewerkt en bood voldoende inhoudelijke aanknopingspunten voor het verwerven van de generieke MBA-competenties. De integratie van familiespecifieke theorie achtte het auditpanel echter nog onvoldoende om de opleiding als volwaardige MBA Familiebedrijven te kunnen kwalificeren.

Gelet op de ambitie om een MBA met een expliciete focus op familiebedrijven te bieden, woog deze inhoudelijke tekortkoming voor het auditpanel zwaar. Het NVAO-auditpanel adviseerde de NVAO daarom om hieraan een voorwaarde te verbinden.

Wat betreft bevindingen en oordelen van het NVAO-auditpanel, verwijst het huidige, 2026, auditpanel naar het 'Besluit accreditatie nieuwe opleiding Hbo Master MBA Familiebedrijven van Business School Notenboom' van 19 juni 2025. Uit dit besluit is het volgende citaat afkomstig met daarin opgenomen de voorwaarde waar de opleiding aan dient te voldoen en die centraal stond tijdens een *online* audit op 9 april 2026: '*Breng meer familiebedrijf-specifieke verdieping aan in het gehele curriculum. Integreer hiertoe relevante kennis, vakliteratuur en concepten, nadrukkelijk gericht op de unieke dynamiek die voortkomt uit de nauwe banden tussen familie, bedrijf en eigendom. Dit betreft in elk geval, maar is niet beperkt tot, onderwerpen als: communicatie, eigendomsoverdracht, governance, goed bestuur en 'socio emotional wealth'*.

Profiel opleiding[1]
De MBA Familiebedrijven van Business School Notenboom richt zich op professionals die op korte termijn eigenaar worden van een familiebedrijf en zich voorbereiden op bedrijfsopvolging, evenals op ondernemers die overwegen een familie- of ander bedrijf over te nemen. Binnen de opleiding komen thema's aan bod zoals leidinggeven, juridische vraagstukken, financiën, emoties, familieverhoudingen, strategie en organisatie. Deze onderwerpen zijn essentieel voor een succesvolle bedrijfsopvolging of overname.

[1] Tekst overgenomen uit accreditatierapportage Hbo Master MBA Familiebedrijven.

Volgens planning start de opleiding in september 2026 en duurt zij achttien maanden. Studenten werken gedurende de studie aan praktijkcases uit hun eigen (familie)bedrijf en sluiten de opleiding af met een Duurzaam Ontwikkelingsplan (DOP) voor hun organisatie.

2. AUDITPANEL HERBEOORDELING

Het auditpanel dat de herbeoordeling uitvoerde op 9 april 2026 was identiek aan het auditpanel dat beide eerdere audits in 2024 en 2025 uitvoerde:

- Prof. dr. Roberto Flören
- Dr. Judith van Helvert-Beugels
- Robin Pereboom
- Akash Hanoeman

Vanuit zijn functie als secretaris ondersteunde drs. Ger Broers het auditpanel.

Procedure herbeoordeling
Uit een mailwisseling van begin 2026 tussen de NVAO en de opleiding blijkt dat Business School Notenboom zelf verantwoordelijk is voor de organisatie en planning van de toetsing van voorwaarden na de TNO. Zo heeft Notenboom het auditpanel ter goedkeuring voorgelegd aan de NVAO en is bij het traject een door de NVAO gecertificeerde secretaris betrokken.

Op 13 maart 2026 ontving het auditpanel een set documenten van de opleiding, o.a. bestaande uit:

- Overzicht van de door de opleiding genomen maatregelen
- Actielijst
- CV's van bij de opleiding betrokken docenten
- Beoordelingsmodellen
- Lesplanners
- Modulewijzers
- Opdrachten
- Feedback examencommissie
- Lectoraat Familiebedrijven

Op 30 maart 2026 vond vervolgens een *online* vooroverleg plaats waarin de leden van het panel hun eerste bevindingen over de eerder op 13 maart toegezonden documentatie met elkaar uitwisselden.

De *online* audit vond plaats op 9 april 2026 en duurde van 8.00 tot 12.30 uur. Het auditpanel sprak daarbij telkens een uur met het bevoegd gezag/management, docenten en de examen- en toetscommissie van de opleiding. Het panel sloot de audit af met een korte terugkoppeling. Tijdens deze terugkoppeling verzocht het auditpanel de opleiding om op korte termijn aanvullende informatie aan te leveren. Hiertoe behoorden onder andere een nadere toelichting en documentatie ter onderbouwing van de inhoudelijke invulling van het programma en de borging van de familiespecifieke component. Meer concreet: een verdere onderbouwing van

- de leerlijn Duurzame voortzetting
- de leerlijn Leiderschap
- de leerlijn Onderzoek
- de leerlijn Overnamedynamiek
- de koppeling module en docent
- een tabblad met de koppeling tussen eindkwalificatie en module

In combinatie met de eerder door de opleiding aangeleverde stukken bood dit het panel voldoende basis om tot een gewogen oordeel te komen over de door de NVAO gestelde voorwaarde.

2.1. Bevindingen en oordelen auditpanel 2026

Het auditpanel stelt vast dat het driecirkelmodel (familie–bedrijf–eigendom) als fundament is geïntegreerd in het curriculum. In alle leerlijnen is relevante vakliteratuur opgenomen over thema's als socio-emotional wealth (SEW), governance en goed bestuur, eigendomsoverdracht, familiedynamiek en communicatie. De kenmerkende dynamiek van familiebedrijven, waarin de rollen van familie, management en eigendom nauw met elkaar verweven zijn, komt thans zichtbaar terug in het curriculum. Dit blijkt met name uit de modulebeschrijvingen die het auditpanel bestudeerde, evenals uit de literatuurlijst, de lesplanners en het dekkingsoverzicht van de eindkwalificaties. Hierna volgen enkele bevindingen van het auditpanel:

- SEW krijgt inmiddels ruime aandacht in het curriculum. De opleiding legt daarbij meer nadruk op niet-financiële aspecten dan op de financiële kant van een overname. Dit sluit aan bij de ambitie van de onderwijsinstelling om een Kenniscentrum Socio-Emotional Wealth (SEW) te starten, hetgeen het auditpanel als een waardevol initiatief beschouwt.
- De introductie van de leerlijn 'Overnamedynamiek' wordt door het auditpanel positief beoordeeld, omdat hiermee meer ruimte en aandacht ontstaat voor *governance,* goed bestuur en specifieke aspecten van het overnameproces binnen familiebedrijven.
- Het auditpanel is tevreden over de wijze waarop de onderzoekscomponent is geïntegreerd in het curriculum. Van belang is om blijvend aandacht te besteden aan onderzoek in de opleiding. De opleiding beoordeelt de onderzoeksvaardigheden van studenten binnen verschillende leerlijnen en koppelt deze aan het Duurzaam Ontwikkelingsplan (DOP), waarin studenten een toekomstgerichte, praktijkgerichte uitwerking voor hun familiebedrijf formuleren.
- De onderzoekscomponent is expliciet verankerd in de beoordelingsformulieren van het DOP.
- De herziening van de gebruikte theorie heeft geleid tot meer focus op de theoretische component binnen de leerlijn 'Duurzame voortzetting'.
- De literatuurlijst is verbreed en omvat naast Nederlandstalige bronnen ook relevante internationale, veelal Engelstalige, publicaties, waaronder op onderzoeksgebied.
- Het auditpanel heeft de cv's bestudeerd van docenten en stelt vast dat deze aansluiten op de inhoud en het niveau van de opleiding (zie ook hierna).

Het auditpanel heeft bij de bestudering van de documentatie en tijdens de audit tevens aandacht besteed aan de door de opleiding gehanteerde beoordelingssystematiek. Het panel stelt vast, en spreekt daar zijn tevredenheid over uit, dat de opleiding alle beoordelingsmodellen heeft aangescherpt met concrete criteria. De *rubrics* zijn herzien, waarbij een duidelijk onderscheid is aangebracht tussen de verschillende prestatieniveaus. Daarnaast is een scholingsplan opgesteld op het gebied van BKE/SKE dat de opleiding op korte termijn uitvoert. Van belang is dat de examencommissie goed aangesloten blijft bij de opleiding om zo haar wettelijke taken te kunnen uitvoeren.

De aanvullende documentatie van 1 april 2026 bood het auditpanel onder meer inzicht in de leerlijnen 'Overnamedynamiek', 'Duurzame voortzetting' en 'Leiderschap', inclusief de bijbehorende literatuur die studenten bestuderen. Het auditpanel constateert dat deze leerlijnen inhoudelijk goed aansluiten op het onderzoeksdomein van familiebedrijven en studenten voldoende diepgang bieden bij thema's als eigendoms- en managementtransities, fiscale en juridische aspecten van bedrijfsopvolging en strategieën gericht op meervoudige waardecreatie.

Een sterk punt van de opleiding is de internationale component, die met name tot uiting komt in de samenwerking met een Duitse universiteit (Universität Witten/Herdecke). Het auditpanel heeft tijdens de audit gesproken met twee docenten van deze universiteit. Zij zullen, mede ter versterking van de internationale component, twee modules binnen de Hbo-master

Familiebedrijven verzorgen. Beide docenten vertegenwoordigen een duidelijke meerwaarde voor het de opleiding in het algemeen en het curriculum in het bijzonder. Voor studenten bestaat de mogelijkheid om een module volledig in Duitsland (aan een Duitse universiteit) te volgen, gekoppeld aan een Duits familiebedrijf. Het auditpanel beoordeelt dit als een sterk element van de opleiding. Voorts stelt het auditpanel vast dat de opleiding ook expertise betrekt van Nyenrode.

2.2. Adviezen aan de opleiding

Het auditpanel wil de opleiding voor de nabije toekomst een aantal adviezen meegeven. Deze sluiten deels aan bij de voorwaarde die de NVAO heeft geformuleerd en zijn deels gericht op het versterken van de positie van de opleiding in de studentenmarkt. Het auditpanel adviseert de opleiding om blijvend aandacht te besteden aan de onderzoekscomponent binnen het curriculum. Daarnaast is het van belang de inhoudelijke en procesmatige coördinatie binnen de opleiding in balans te houden ten behoeve van de verdere ontwikkeling van de opleiding. Tenslotte adviseert het auditpanel de opleiding om de examencommissie goed aangesloten te houden, zodat zij haar wettelijke taken adequaat blijft uitvoeren.

2.3. Samenvatting en oordeel

Het auditpanel stelt samenvattend vast dat de opleiding blijk geeft van een sterk toewijding in de wijze waarop zij het traject vormgeeft. De familiebedrijfspecifieke verdieping, evenals SEW en het driecirkelmodel, zijn daarbij uitgewerkt. Thema's als SEW, *governance* en eigendomsoverdracht komen expliciet en op masterniveau in het curriculum aan bod. Het curriculum voldoet na deze herbeoordeling aan het masterniveau, daarbij ondersteunt door een omvangrijke praktijkcomponent.

Tot tevredenheid van het auditpanel is bij de opleiding sprake van een positieve ontwikkeling wat betreft de kwaliteit en het niveau van het curriculum, de theoretische onderbouwing van het vakgebied en de onderzoekscomponent. Het auditpanel waardeert verder dat de opleiding erin is geslaagd om externe docenten aan te trekken en zij het voornemen heeft een Kenniscentrum Socio-Emotional Wealth te ontwikkelen.

Het auditpanel stelt vast dat de hbo-masteropleiding MBA Familiebedrijven van Business School Notenboom naar tevredenheid invulling heeft gegeven aan de door de NVAO in haar besluit van 19 juni 2025 gestelde voorwaarde en hieraan volledig heeft voldaan.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter en secretaris op 27 mei 2026.

Hobéon
a kiwa company

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeon.nl
info@hobeon.com